

Betenkning fra IA Øystein Brekke om disiplinærsak mot Ragnar Holm og Kristian Stuvik Holm fra Norges Sjakkforbunds sentralstyre, versjon 2, 6. juni 2012

Jeg har lest sentralstyrets dom i denne saken av 24. april 2012 og en del tilliggende dokumenter. Dernest har jeg også lest anken av 23. mai med en del vedlegg og sist sentralstyrets kommentarer i ankesaken, av 1. juni.

Som norsk turneringsleder gjennom snart 40 år, Internasjonal dommer siden 1980 og leder og medlem i Reglementsutvalget gjennom 1990-tallet, finner jeg denne saken såpass oppsiktsvekkende og bekymringsfull for norsk sjakk at jeg velger å skrive denne betenkningen.

Det er bekymringsfullt å lese at Norges Sjakkforbunds sentralstyre feller slik alvorlig dom mot en mindreårig norsk sjakkspiller og hans far, på det forbausende tynne grunnlaget som beskrives fra turneringen Reykjavik Open 2012 i klagen fra IA Rikhardur Sveinsson.

Sentralstyret konkluderer bl.a. slik i punkt 4.2.3.: ”Det at en spiller – i samarbeid med en utenforstående her hans far – benytter seg av sjakkprogrammer for å få hjelp under sjakkpartiene, innebærer etter Sentralstyrets oppfatning en grov usportslig opptreden.”

Selvfølgelig. Men det er vanskelig å se noe som ligner bevis for at denne mobiltelefonen med en aktuell sjakkstilling har vært det minste involvert i hjelp under et sjakkparti. Telefonen ble ikke engang beslaglagt, slik sentralstyret skriver, men frivillig levert, og dette utendørs utenfor spillelokalet og i siste runde.

Sentralstyret gjengir Henrik Sjøls rapport om en munnbevegelse i runde 8 som skulle bety ”Tb1”, det i en stilling der dette rolige, nesten nøytrale trekket er det mest naturlige for sjakkspillere flest med rating fra cirka 1000 og oppover.

Ragnar Holm har i sitt tidlige notat ”The Reykjavik Open 2012 case” redegjort konkret og etter min mening troverdig om beskyldningene mot han og sønnen og hva som virkelig skjedde, med blant annet de to sjakkstillingene som turneringslederne i Reykjavik og etter dem sentralstyrets avgjørelse (dom) først og fremst må bygge på.

Når denne saken har blitt så aldeles feil, så vidt jeg kan bedømme, ligger utgangspunktet i den totale rettsløsheten som turneringsledelsen i Reykjavik Open utviste overfor Kristian Stuvik Holm da han ble diskvalifisert i siste runde, og konfiskert både premie og rating, uten at han og faren engang fikk framlegge noen kommentar og informasjon i saken. Ragnar Holms notat forteller om dette på en måte som så vidt jeg forstår ikke er motsagt, men likevel ”glemt” av sentralstyret?

Normalt burde Norges Sjakkforbund åpenbart tatt opp og klaget overfor arrangør og turneringsledelse behandlingen av en 13-årig norsk deltager på denne måten. På toppen av alt ble navn og bilde publisert og omtalt i islandske medier samme dag. I stedet velger sentralstyret å bygge sterkt og ”lojalt” på denne avgjørelsen av turneringsledelsen i Reykjavik Open, som uten den rammede partens mulighet til forklaring i realiteten heller burde ansees som useriøs og faktisk ugyldig etter alt hva turneringsledere i sjakk lærer om saksbehandling.

Det kan ha vært mimet noe fra Ragnar Holm i retning sønnen, og muligens ved flere anledninger. Dette vil samlet være kritikkverdige, men slett ikke bevis for juks. Den normale

konsekvensen i en sjakkturnering ved et slikt eventuelt gjentatt problem, vil være at turneringsledelsen bestemmer at vedkommende nektes adgang til spillelokalet. Man skulle forvente at dette i så fall ville ha skjedd flere ganger før det kunne bli aktuelt med en mye strengere dom. Når det gjelder realitetene i Reykjavik, fester sentralstyret i sin dom stor lit til de supplerende vitneutsagnene fra to andre norske spillere, slik jeg forstår, mens det samme sentralstyret synes å velge å ignorere og totalt underkjenne fire motsatte uttalelser fra de seriøse voksne norske deltagerne i samme turnering, Steinar Leite, Jonar Lensebakken, Hans Richard Thjømøe og Ragnar Edvardsen, bilag 22-25 til anken. Sentralstyret skriver bare (side 1): ”Etter Sentralstyrets oppfatning inneholder anken ingen forhold som gir grunn til å endre Sentralstyrets avgjørelse i disiplinærsakene.” Sentralstyret har tydelig gjort seg opp sin mening svært tidlig og lar seg ikke påvirke av uttalelser fra noe holder. Dette ligner farlig på forhåndsdømming. Det virker også som om sentralstyret ikke har tatt inn over seg realitetene som beskrevet av Ragnar Holm når det gjelder behovet for kontakt angående den spesielle helse- og matsituasjonen til Kristian.

Norges Sjakkforbunds sentralstyre har ut fra hva de vurderer som uregelmessigheter i Reykjavik Open, valgt å gå rett på en tre års utelukkelse, den strengeste straffen som NSF's disiplinærreglement gir mulighet for. Uansett nyanser i realitetene fra Reykjavik, om Ragnar Holm i noe tilfelle uaktsomt kan ha forsøkt å hjelpe sønnen sin, så blir denne dommen fra sentralstyrets side i alle tilfeller meningsløst streng.

Sentralstyret erkjenner å ha innledet en egen etterforskning for å forsøke å sannsynliggjøre konklusjonen til turneringsledelsen i Reykjavik Open, gjennom å kontakte ulike personer i Norge som dels i Reykjavik Open og dels tidligere har sagt noe negativt om Ragnar og Kristian Stuvik Holm.

Den mest seriøse avsenderen er turneringslederen i Vadsø 2009 som sendte en bekymringsmelding, for tre år siden da gutten var 11 år gammel. Ved siden av bekymringen konkluderte også meldingen med at det *ikke* var registrert noe beviselig hjelp (juks).

Det bekymrer meg at kommentarer, vitneutsagn og saksinnspill fra norske hold i stor grad synes å komme fra en gruppe foreldre og foresatte til andre lovende unge norske sjakkspillere som mer eller mindre er direkte rivaler og konkurrenter til Kristian Stuvik Holm. I dette miljøet har det dessverre utviklet seg en sterk rivalisering og derav holdninger og ryktebørs som nærmest vil dyrke et bilde av at Kristian Stuvik Holms resultater i noen grad bygger på juks. Jeg kan i siste instans gi ubehagelig konkrete momenter som underbygger at en slik ”kampanje” dessverre har funnet sted og i dette tilfellet til og med synes å ha beseiret sentralstyret.

Jeg er overrasket over at sentralstyret i sin ”vurdering av hendelsesforløpet” i Reykjavik (punkt 4.1) unnlater å kommentere den kontakten ved brettet som Ragnar Holm beskriver at dessverre ble nødvendig i den alvorlige situasjonen i forhold til helse og næringsinntak som Kristian er såpass alvorlig rammet av. Det hadde vært naturlig om sjakkforbundets sentralstyre brydde seg det aller minste om helsetilstanden til vår kanskje mest lovende norsk sjakkspiller født etter Magnus Carlsen.

Som erfaren sjakkarrangør, turneringsleder og tilstedeværende på mange turneringer har jeg et par ganger vært overrasket over å høre foresatte til unge sjakktalenter snakke om at de mener å vite, gjerne fordi noen andre har sett noe, at Kristian Stuvik Holm og faren hans jukser. Selv om jeg har bedømt dette som mest sannsynlig utslag av sjalusi og rivalisering, har jeg nok

deretter, liksom sikkert mange andre, vært en litt ekstra observant og nysgjerrig observatør av talentfulle Kristian Stuvik Holm i spill.

Både i Reykjavik Open og de andre turneringene som trekkes fram, er det like lett å finne minst like seriøse vitner som har vært rimelig tett på Kristian Stuvik Holm og ikke har hatt noe som helst å bemerke. Noen slike motvitnemål ble levert sammen med anken fra advokat Morten Sand, uten at sentralstyret har funnet disse vitnemålene av interesse.

Sentralstyret dømmer enstemmig både far og sønn skyldige med strenge straffer. Det er åpenbart at de i tillegg til Reykjavik Open må ha lagt betydelig vekt på stor grad av subjektive innspill fra eldre saker som de har fått og framskaffet, og dette med hjemmel i en høyesterettsdom som skal gi slik anledning i forhold til å vurdere skyldspørsmål.

Det virker som om sentralstyret i alt sitt advokatspråk også overser at de samtidig bringer avgjørende inn forhold med et barn som i de tidligere "tilfellene" var i alderen 9 – 12 år. Samtidig er dette stort sett da samme "sakene" der sentralstyret tidligere har konstatert at det *ikke* forelå noe bevis.

Mer relevant må det være hvordan ting har artet seg i den siste sjakkseasonen 2011-12, nettopp *etter* at sentralstyret ba Ragnar Holm om å unngå opptreden som kunne oppfattes som mistenkelig.

En så lovende, sterk og synlig spiller, med plassering ofte på førstebord i en turnering, vil i alle fall i alle turneringer i Norge bli fulgt med naturlige argusøyne av framfor alt turneringsledelse, og dernest arrangører og tilskuere. Det er naturlig å være opptatt av at rettssikkerheten i sjakklokalene ivaretas av kyndige turneringsledere som observerer og følger opp det de selv opplever og eventuelt blir tipset om. Hvis noen har noe å innvende, så kom til turneringslederne.

Etter at han kom ut fra sykehus tidlig i fjor høst og samtidig etter brev fra sentralstyret 15. september 2011 der sentralstyret oppfordret Ragnar Holm til å holde bedre avstand for å unngå situasjoner som kunne mistolkes av andre, har Kristian Stuvik Holm deltatt i fire turneringer før Reykjavik Open 2012. Ragnar Holm har presisert at han nettopp har holdt seg lenger borte fra partiene til sin sønn etter brevet fra sentralstyret i september 2011. Det har da heller ikke vært noe som helst negativt å rapportere selv om kritikerne naturlig har vært på tå hev.

Tre av turneringene i denne perioden er sentrale, viktige i Norge:

- 1) NM for klubblag på Fagernes i oktober 2011, der jeg var arrangør og turneringsleder. Kristian spilte 2 partier og vant begge, for norgesmesterlaget Kristiansund SK.
- 2) NM for ungdom på Mastemyr i november 2011, der jeg var pappa, klubbtrener og tilskuer/fotograf. Kristian ble norgesmester etter å ha spilt remis mot Lars Oskar Hauge (2146) og vunnet de andre 6 partiene.
- 3) Eliteserien 2011/12 i Oslo, rundene 1 – 6, før denne ubehagelige saken kom opp. Kristian scoret 4 poeng av 6, en ratingprestasjon internasjonalt på 2348 og nasjonalt på 2304.

Alle disse tre resultatene har vært positive tross hans alvorlige helsemessige problemer i fjor, i motsetning til i Reykjavik Open 2012 der resultatet ble litt svakere.

Ved alle disse tre deltagelsen i Norge i sesongen 2011/12 må det vurderes at rettssikkerheten har vært godt ivaretatt rundt Kristian Stuvik Holms partier, blant annet slik at verken han eller motspillerne hans har vært i noen situasjon til å motta relevant hjelp fra foreldre eller andre. Det antar jeg at turneringsledere i og utenfor sentralstyret vil kunne bekrefte.

I NM for klubblag på Fagernes, der jeg selv hadde opplegget, og Eliteserien på Haraldsheim i Oslo, der jeg ikke var til stede, var forholdene åpenbart svært gode, ryddige og transparente i enhver slik sammenheng. I NM for ungdom var forholdene ganske annerledes, med de første bordene i Kristians C-klasse plassert lengst borte i et hjørne i et bra, men ganske tett pakket spillelokale der ingen eventuelle hjelpere eller andre hadde stor mulighet til verken å bevege seg fram og tilbake eller komme helt inntil.

De tre nevnte turneringene i Norge i inneværende sesong, blir i alle fall langt mer relevante i en balansert etterforskning om Ragnar og Kristian Stuvik Holms opptreden og påstand om ”juks”, enn noen turneringer i årene 2007 – 10 som i denne sammenhengen blir fra en helt annen epoke i Kristian Stuvik Holms liv og sjakkløpebane.

Sentralstyret må derunder ha registrert at turneringslederen i Kristiansand Open 2009, Ivar Ø. Andersen, i epost 22. mai 2012 (bilag 20 til anken) har meldt at det under denne turneringen *ikke* ble rapportert noen uregelmessighet angående Ragnar eller Kristian Stuvik Holm som kunne blitt behandling hos turneringsleder eller tvisteutvalg. Denne ”saken” fra 2009 er den som sentralstyret i dommen framhever fra før Reykjavik 2012, over mer enn en halv side. Det tidligere forholdet mellom Harald R. Hansen og Ragnar og Kristian Stuvik Holm er tydelig nok beskrevet i brev fra Ragnar til sentralstyret 23. april, bilag 9 til anken. Sentralstyret velger å forsøke å tie i hjel også denne motsatte forutsetningen i forhold til hva de selv gjengir og bedømmer på side 5 i dommen, blant annet: ”...Slik sett kunne hendelsene fra Kristiansand Open vært brukt til å understøtte bevisgrunnlaget fra Reykjavik Open.”

Det er uforståelig hvordan sentralstyret kan idømme Kristian Stuvik Holm, der han rett og slett bare har sittet og spilt partiene sine, en disiplinærstraff, og selvfølgelig helt meningsløst at han dømmes til 9 måneders ”karantene”.

Det er uforståelig hvordan sentralstyret kan idømme Ragnar Holm en straff som 3 års ”karantene”, ”lovens strengeste straff”, før han ellers er dømt til noe som helst. Eneste naturlige konsekvens hvis og når man måtte mene at noen sannsynlig utøver hjelp (juks) overfor noen, må bli å dømme vedkommende til i en periode å ikke kunne være til stede i spillelokalet der vedkommende som det påstas hjelpes, er i aksjon.

Jeg håper selvfølgelig at Reglementsutvalget gjennom ankebehandlingen i rimelig grad kan rette opp rettferdighet og rettssikkerhet og dermed samtidig redde mye av Norges Sjakkforbunds ansikt i denne etter hvert særlig for sentralstyret kjedelige, ja pinlige saken.

Drammen/Åmot, 6. juni 2012

Øystein Brekke, sjakkarrangør og FIDE International arbiter